

Halfjaarverslag Ordina N.V.

H1 2019

INHOUDSOPGAVE

Over Ordina	3
Verklaring van de Raad van Bestuur	4
Kerncijfers Ordina N.V.	5
Hoofdpunten H1 2019	6
Hoofdpunten Q2 2019	6
Jo Maes, CEO Ordina, over de resultaten	6
Ontwikkelingen Q2 2019	7
Ontwikkelingen H1 2019	7
Marktontwikkelingen	8
Medewerkers	10
Financiële gang van zaken	10
Risicomanagement	12
Aanvullende informatie	13
Verkorte geconsolideerde halfjaarrekening	
Geconsolideerde balans Ordina N.V.	15
Geconsolideerde winst- en verliesrekening Ordina N.V.	16
Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat	17
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen	18
Geconsolideerd overzicht van kasstromen Ordina N.V.	19
Toelichting op de verkorte geconsolideerde halfjaarrekening	20

OVER ORDINA

Ordina is de grootste, onafhankelijke IT-dienstverlener in de Benelux met circa 2.650 medewerkers. Wij richten ons op het realiseren van een digitale voorsprong bij klanten in de sectoren: financiële dienstverlening, industrie, overheid en zorg. Dit doen wij door het bedenken, bouwen en beheren van technologische toepassingen. Ordina helpt haar klanten de uitdagingen en veranderingen in hun business voor te zijn. Ordina is opgericht in 1973. Het aandeel is sinds 1987 genoteerd aan Euronext Amsterdam en maakt deel uit van de Smallcap Index (AScX). In 2018 behaalde Ordina een omzet van EUR 359 miljoen. Meer informatie is beschikbaar op www.ordina.nl.

Verklaring van de Raad van Bestuur

Dit document omvat het halfjaarverslag en de verkorte geconsolideerde halfjaarrekening van Ordina N.V. over 2019. Het halfjaarverslag is opgesteld in overeenstemming met IAS 34, 'Tussentijdse financiële verslaggeving'. Dit halfjaarverslag omvat niet alle informatie die vereist is voor de jaarrekening. Derhalve moet dit verslag in samenhang met de geconsolideerde jaarrekening 2018 worden gelezen. Op deze verkorte geconsolideerde halfjaarrekening is geen accountantscontrole toegepast.

In overeenstemming met artikel 5:25d lid 2 sub c Wft verklaart de Raad van Bestuur dat, voor zover hem bekend:

- de verkorte halfjaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, passiva en financiële positie per 30 juni 2019 en het resultaat over de eerste zes maanden van 2019 van Ordina N.V. en de gezamenlijke in de consolidatie opgenomen ondernemingen, en;
- het halfjaarverslag van de Raad van Bestuur in dit halfjaarbericht 2019 een getrouw overzicht geeft van de informatie vereist ingevolge artikel 5:25d leden 8 en, voor zover van toepassing, 9 van de Wet op het financieel toezicht, waarbij de onderaan pagina 13 opgenomen beperking ten aanzien van verwachtingen voor de toekomst van toepassing is.

Nieuwegein, 31 juli 2019

Ir. J. Maes, CEO
Drs. J.W. den Otter RC, CFO

KERNCIJFERS ORDINA N.V.

	H1 2018	H1 2019	Ontwikkeling H1 2019 t.o.v. H1 2018
<i>(in duizenden euro's, tenzij anders aangegeven)</i>			
Omzet Nederland	128.306	129.706	1,1%
Omzet België / Luxemburg	50.558	57.145	13,0%
Totale omzet	178.864	186.851	4,5%
EBITDA Nederland	2.973	8.254	
EBITDA marge Nederland	2,3%	6,4%	
EBITDA Nederland aangepast ¹	2.973	4.205	
EBITDA marge Nederland aangepast ¹	2,3%	3,2%	
EBITDA België / Luxemburg	7.188	8.864	
EBITDA marge België / Luxemburg	14,2%	15,5%	
EBITDA België / Luxemburg aangepast ¹	7.188	7.126	
EBITDA marge België / Luxemburg aangepast ¹	14,2%	12,5%	
EBITDA	10.161	17.118	6.957
EBITDA marge	5,7%	9,2%	3,5%
EBITDA aangepast¹	10.161	11.331	1.170
EBITDA marge aangepast¹	5,7%	6,1%	0,4%
Afvloeiingskosten	1.040	936	
Nettoresultaat	5.072	5.958	886
Eigen vermogen	151.031	154.351	
Eigen vermogen (in % van het totale vermogen)	63	58	
Immateriële vaste activa	130.986	129.788	
Gebruiksrechten	-	34.033	
Materiële vaste activa	5.660	4.979	
Totale activa	240.949	264.691	
Gemiddelde debiteurentermijn (in dagen)	55	53	
Gemiddelde crediteurentermijn (in dagen)	59	54	
Nettocashpositie ultimo	2.893	6.514	
Leverage ratio	-0,1	-0,3	
Gemiddeld aantal medewerkers (FTE)	2.516	2.589	
Gemiddeld aantal directe medewerkers (FTE)	2.230	2.299	
Gemiddeld aantal indirecte medewerkers (FTE)	286	290	
Aantal medewerkers ultimo (FTE)	2.554	2.596	
Aantal directe medewerkers ultimo (FTE)	2.255	2.303	
Aantal indirecte medewerkers ultimo (FTE)	299	293	
Aantal uitstaande aandelen ultimo (in duizenden)	93.256	93.256	
Gegevens per aandeel (op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen) in euro's			
Eigen vermogen	1,62	1,66	
Kasstroom uit operationele activiteiten	-0,02	0,07	
Nettoresultaat	0,05	0,06	
Nettoresultaat na verwatering	0,05	0,06	

¹Per 1 januari 2019 is IFRS 16 'Lease accounting' van toepassing op onze verslaggeving. 2018 resultaten worden onder deze standaard niet aangepast. Deze 'aangepaste EBITDA (marge)' geeft voor vergelijkingsdoeleinden de EBITDA (marge) weer zonder de toepassing van IFRS 16 (conform verslaggeving 2018).

Groei zet door met verbeterd resultaat

Nieuwegein, 1 augustus 2019

Hoofdpunten H1 2019

- Omzet stijgt 4,5% naar EUR 186,9 miljoen (H1 2018: EUR 178,9 miljoen);
 - Omzet Nederland stijgt 1,1% naar EUR 129,7 miljoen (H1 2018: EUR 128,3 miljoen);
 - Omzet België/Luxemburg stijgt 13,0% naar EUR 57,1 miljoen (H1 2018: EUR 50,6 miljoen);
- EBITDA (aangepast)¹ stijgt naar EUR 11,3 miljoen (H1 2018: EUR 10,2 miljoen);
- EBITDA marge (aangepast)¹ stijgt naar 6,1% (H1 2018: 5,7%);
- Nettowinst stijgt naar EUR 6,0 miljoen (H1 2018: EUR 5,1 miljoen).

Hoofdpunten Q2 2019

- Omzet stijgt 5,4% naar EUR 92,3 miljoen (Q2 2018: EUR 87,6 miljoen);
 - Omzet Nederland stijgt 2,0% naar EUR 64,4 miljoen (Q2 2018: EUR 63,1 miljoen);
 - Omzet België/Luxemburg stijgt 14,0% naar EUR 27,9 miljoen (Q2 2018: EUR 24,5 miljoen);
- Eén werkdag meer in Nederland in Q2 2019 (impact circa EUR 0,9 miljoen omzet en circa EUR 0,7 miljoen EBITDA);
- EBITDA (aangepast)¹ stijgt naar EUR 5,6 miljoen (Q2 2018: EUR 4,1 miljoen);
- EBITDA marge (aangepast)¹ stijgt naar 6,1% (Q2 2018: 4,7%);
- Nettocashpositie stijgt naar EUR 6,5 miljoen (ultimo Q2 2018: EUR 2,9 miljoen);
- Herkenbare nieuwe arbeidsmarktcampagne met eigen Ordina-professionals;
- Ordina scoort top-5 positie werkgeverschap in MT500.

JO MAES, CEO ORDINA, OVER DE RESULTATEN

“Gedurende het eerste halfjaar hebben wij opnieuw groei gerealiseerd. De groei in België/Luxemburg bedroeg een knappe 13%. In Nederland ligt het tempo van de groei lager, maar is de winstgevendheid verder toegenomen. Onze omzet met projecten en met eigen Ordina-professionals in teams groeit. Met deze multidisciplinaire teams bieden wij onze klanten continuïteit en versnelling van hun digitale transformatie.

Onze vijf businessproposities blijven aanhoudend succesvol bij onze klanten. In de publieke sector zien we een groeiend aantal High performance teams en opdrachten op het gebied van Intelligente datagedreven organisaties en Digitale acceleratie. In de financiële sector groeien we met High performance teams en Business platforms. In de zorg zijn we zeer te spreken over de groei in België/Luxemburg, in het bijzonder in Wallonië. In industrie is sprake van een lichte omzetzak. Wel zien we in deze sector onze omzet met Intelligente datagedreven organisaties en Security & privacy stijgen.

Met een nettowinst van EUR 6,0 miljoen en een nettocashpositie van EUR 6,5 miljoen staat Ordina er aan het eind van het eerste halfjaar financieel goed voor. Onze prioriteiten voor de tweede jaarhelft blijven het uitvoeren van onze toegevoegde waardestrategie bij onze klanten en verdere rendementsverbetering. De focus ligt hierbij op groei met onze vijf businessproposities en groei met onze eigen professionals.”

¹ Per 1 januari 2019 is IFRS 16 'Lease accounting' van toepassing op onze verslaggeving. 2018 resultaten worden onder deze standaard niet aangepast. Deze 'aangepaste EBITDA (marge)' geeft voor vergelijkingsdoeleinden de EBITDA (marge) weer zonder de toepassing van IFRS 16 (conform verslaggeving 2018). De EBITDA van H1 2019 mét toepassing van IFRS 16 bedraagt EUR 17,1 miljoen en de EBITDA marge is 9,2%. De EBITDA van Q2 2019 mét toepassing van IFRS 16 bedraagt EUR 8,5 miljoen en de EBITDA marge is 9,2%.

ONTWIKKELINGEN Q2 2019

Omzet Q2 2019

In het tweede kwartaal van 2019 steeg de omzet 5,4% naar EUR 92,3 miljoen (Q2 2018: EUR 87,6 miljoen). Het aantal werkbare dagen bedroeg in Nederland 62 (Q2 2018: 61) en in België/Luxemburg 61 (Q2 2018: 61). De impact van één werkdag voor Nederland bedraagt circa EUR 0,9 miljoen omzet en circa EUR 0,7 miljoen EBITDA.

Omzetverdeling per divisie

	Q2 2018	Q2 2019	Ontwikkeling Q2 2019 t.o.v. Q2 2018
<i>(in duizenden euro's)</i>			
Nederland	63.069	64.353	2,0%
België/Luxemburg	24.514	27.943	14,0%
TOTAAL	87.583	92.296	5,4%

EBITDA Q2 2019

De EBITDA (na afvloeiingskosten) bedroeg in het tweede kwartaal EUR 8,5 miljoen. De EBITDA over Q2 2019 zonder de toepassing van IFRS 16 (voor vergelijkingsdoeleinden) steeg naar EUR 5,6 miljoen (Q2 2018: EUR 4,1 miljoen). De afvloeiingskosten bedroegen EUR 0,3 miljoen (Q2 2018: EUR 0,5 miljoen).

De EBITDA marge bedroeg 9,2%. De EBITDA marge zonder de toepassing van IFRS 16 (voor vergelijkingsdoeleinden) steeg naar 6,1% (Q2 2018: 4,7%).

ONTWIKKELINGEN H1 2019

Omzet H1 2019

In het eerste halfjaar 2019 steeg de omzet 4,5% naar EUR 186,9 miljoen (H1 2018: EUR 178,9 miljoen). Het aantal werkbare dagen bedroeg in Nederland 125 (H1 2018: 125) en in België/Luxemburg 124 (H1 2018: 125). De impact van één werkdag voor België/Luxemburg bedraagt circa EUR 0,4 miljoen omzet en circa EUR 0,3 miljoen EBITDA.

Omzetverdeling per divisie

	H1 2018	H1 2019	Ontwikkeling H1 2019 t.o.v. H1 2018
<i>(in duizenden euro's)</i>			
Nederland	128.306	129.706	1,1%
België/Luxemburg	50.558	57.145	13,0%
TOTAAL	178.864	186.851	4,5%

EBITDA H1 2019

De EBITDA (na afvloeiingskosten) bedroeg in het eerste halfjaar 2019 EUR 17,1 miljoen. De EBITDA over H1 2019 zonder de toepassing van IFRS 16 (voor vergelijkingsdoeleinden) steeg naar EUR 11,3 miljoen (H1 2018: EUR 10,2 miljoen). De afvloeiingskosten bedroegen EUR 0,9 miljoen (H1 2018: EUR 1,0 miljoen).

De EBITDA marge bedroeg 9,2%. De EBITDA marge zonder de toepassing van IFRS 16 (voor vergelijkingsdoeleinden) steeg naar 6,1% (H1 2018: 5,7%).

EBITDA per divisie

	H1 2018		H1 2019		H1 2019 aangepast ¹	
<i>(in duizenden euro's)</i>						
Nederland	2.973	2,3%	8.254	6,4%	4.205	3,2%
België/Luxemburg	7.188	14,2%	8.864	15,5%	7.126	12,5%
TOTAAL	10.161	5,7%	17.118	9,2%	11.331	6,1%

¹Per 1 januari 2019 is IFRS 16 'Lease accounting' van toepassing op onze verslaggeving. 2018 resultaten worden onder deze standaard niet aangepast. Deze 'aangepaste EBITDA (marge)' geeft voor vergelijkingsdoeleinden de EBITDA (marge) weer zonder de toepassing van IFRS 16 (conform verslaggeving 2018).

Nederland

In Nederland steeg de omzet met 1,1% naar EUR 129,7 miljoen (H1 2018: EUR 128,3 miljoen). De EBITDA bedroeg EUR 8,3 miljoen. De EBITDA marge bedroeg 6,4%. De EBITDA over H1 2019 zonder de toepassing van IFRS 16 (voor vergelijkingsdoeleinden) steeg naar EUR 4,2 miljoen (H1 2018: EUR 3,0 miljoen). De toegenomen marge van 2,3% naar 3,2% (zonder toepassing van IFRS 16) is het resultaat van een verbeterde omzetmix en tarief.

België/Luxemburg

In België/Luxemburg steeg de omzet met 13,0% naar EUR 57,1 miljoen (H1 2018: EUR 50,6 miljoen). De EBITDA bedroeg EUR 8,9 miljoen. De EBITDA over H1 2019 zonder de toepassing van IFRS 16 (voor vergelijkingsdoeleinden) bedroeg EUR 7,1 miljoen (H1 2018: EUR 7,2 miljoen). Het goede rendement wordt voor een belangrijk deel gedreven door groei in het aantal eigen Ordina-professionals en een hoge productiviteit. Daarnaast is er een aantal investeringen gedaan om de groeiende organisatie te ondersteunen, zoals uitbreiding van het management en de twee nieuwe vestigingen.

MARKTONTWIKKELINGEN

Omzet Q2 2019

In het tweede kwartaal van 2019 steeg de omzet 5,4% naar EUR 92,3 miljoen (Q2 2018: EUR 87,6 miljoen). In de overheidsmarkt, de financiële dienstverlening en de zorg werd sterke groei gerealiseerd. Bij industrie daalde de omzet ten opzichte van vorig jaar.

Omzetverdeling naar markten

	Q2 2018 ¹	Q2 2019	Ontwikkeling Q2 2019 t.o.v. Q2 2018
<i>(in duizenden euro's)</i>			
Overheid	33.459	35.570	6,3%
Financiële dienstverlening	24.387	26.848	10,1%
Industrie	24.214	23.737	-2,0%
Zorg	5.523	6.141	11,2%
TOTAAL	87.583	92.296	5,4%

¹2018 cijfers zijn voor vergelijkingsdoeleinden aangepast op basis van herclassificering van een aantal klanten.

Omzet H1 2019

In het eerste halfjaar 2019 steeg de omzet met 4,5% naar EUR 186,9 miljoen (H1 2018: EUR 178,9 miljoen). Er was in het eerste halfjaar 2019 sprake van 125 werkbare dagen in Nederland (H1 2018: 125) en 124 werkbare dagen in België/Luxemburg (H1 2018: 125).

Omzetverdeling naar markten

	H1 2018 ¹	H1 2019	Ontwikkeling H1 2019 t.o.v. H1 2018
<i>(in duizenden euro's)</i>			
Overheid	68.203	70.978	4,1%
Financiële dienstverlening	49.613	54.360	9,6%
Industrie	49.941	48.939	-2,0%
Zorg	11.107	12.574	13,2%
TOTAAL	178.864	186.851	4,5%

¹2018 cijfers zijn voor vergelijkingsdoeleinden aangepast op basis van herclassificering van een aantal klanten.

Overheid

De omzet bij onze klanten in de overheidssector stijgt in het eerste halfjaar 2019 met 4,1% naar EUR 71,0 miljoen (H1 2018: EUR 68,2 miljoen). Vooral Nederland groeit hier sterk. Deze groei is gerealiseerd dankzij een stijgend aantal opdrachten vanuit de businessproposities High performance teams, Intelligente datagedreven organisaties en Business platforms. Zo heeft Ordina onlangs drie nieuwe High performance teams bij een overheidsinstelling gewonnen, waaronder een team dat met geografische systemen statische en realtime informatie levert.

Een voorbeeld vanuit Business platforms is de opdracht van een universiteit om hun huidige Oracle ERP-systeem te analyseren voor een mogelijke overstap naar een nieuw systeem of nieuwe release.

In België/Luxemburg heeft Ordina met de overheid een raamcontract gesloten voor de ontwikkeling van toepassingen voor de zorg- en gezondheidssector op overheidsniveau. Het gaat hierbij onder meer om de kruispuntbank sociale zekerheid en het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV). Daarnaast werd ook bij het Vlaams Agentschap Internationaal Ondernemen een raamovereenkomst Business intelligence & datawarehouse gesloten.

Financiële dienstverlening

In de financiële dienstverlening stijgt de omzet in H1 2019 met 9,6% naar EUR 54,4 miljoen (H1 2018: EUR 49,6 miljoen). Zowel in Nederland als in België/Luxemburg steeg de omzet in deze markt. Ordina neemt al jaren een sterke positie in bij diverse banken en verzekeraars. In de financiële sector is de trend naar agile werken gemeengoed geworden; hierop sluit de businesspropositie High performance teams uitstekend aan. Het voordeel van deze manier van werken in teams is dat er een continue stroom is aan verbeteringen en vernieuwingen, waardoor onze klanten hun digitale transformatie kunnen versnellen.

Compliance en privacy zijn essentieel in de financiële sector. In Nederland werkt Ordina met diverse High performance teams aan vele opdrachten, waaronder applicaties voor fraude- en crimedetectie voor de Rabobank.

Industrie

De omzet in industrie daalde met 2,0% in het eerste halfjaar 2019 naar EUR 48,9 miljoen (H1 2018: EUR 49,9 miljoen). In België/Luxemburg groeit deze sector; in Nederland is sprake van een daling. De afname van onze omzet bij multinationals wordt onvoldoende gecompenseerd door het opbouwen van een toegevoegde waarde relatie met de lokale grootbedrijven. Daarnaast blijft het voor Ordina belangrijk om op langere termijn haar sterke positie in de logistieke sector in Nederland verder te verstevigen. Op beide vlakken worden de inspanningen verhoogd.

Een goed voorbeeld van de businesspropositie Business platforms in België/Luxemburg is de realisatie van een SAP S4Hana-implementatie bij een bedrijf in de staalindustrie.

Vanuit de businesspropositie Digitale acceleratie worden ook mooie projecten gerealiseerd. Clockwork bouwt bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van een online autoplatform van de Belgische autodistributeur D'leteren. Dit platform biedt kopers de mogelijkheid een auto te bestellen, de financiering af te sluiten en de bijhorende contracten te ondertekenen. Hierbij staat enerzijds de Europese wet- en regelgeving centraal en anderzijds de user experience. In Nederland heeft Clockwork voor Omoda, een van de grootste Nederlandse webwinkels met EUR150 miljoen omzet per jaar uit online verkoop, een nieuw e-commerce platform gebouwd met onder meer een webshop en een app.

Zorg

De omzet in de zorg is gestegen met 13,2% naar EUR 12,6 miljoen (H1 2018: EUR 11,1 miljoen) door groei in de farmaceutische industrie in België/Luxemburg. Zo heeft Ordina voor Nelson Labs Europe een tool ontwikkeld voor het consolideren van testresultaten. Nelson Labs Europe onderzoekt producten die in aanraking komen met geneesmiddelen en test deze op de aanwezigheid van chemische stoffen.

In Nederland is Ordina actief met Privacy/AVG-scans voor diverse organisaties in deze sector en het opstellen van een verbeteragenda om te zorgen dat deze organisaties meer AVG-proof werken.

MEDEWERKERS

In het eerste halfjaar 2019 is het aantal directe medewerkers met 42 FTE gedaald en het aantal indirecte medewerkers is met 9 FTE gedaald. Ultimo H1 2019 bedroeg het totaal aantal medewerkers 2.596 FTE (ultimo 2018: 2.647 FTE). Ten opzichte van ultimo H1 2018 is het aantal directe medewerkers gestegen met 48 FTE (ultimo H1 2018: 2.255). Ook het gemiddeld aantal directe medewerkers over het eerste halfjaar steeg met 69 FTE naar 2.299 FTE. Werving en behoud van collega's blijven hiermee speerpunten voor H2 in deze krappe arbeidsmarkt.

Het gemiddeld aantal medewerkers in H1 2019 bedroeg 2.589 (H1 2018: 2.516). Het gemiddeld aantal indirecte FTE steeg met 4 FTE naar 290 FTE.

	FTE Ultimo 2018	Netto mutatie	FTE H1 2019
Directe FTE	2.345	-42	2.303
Indirecte FTE	302	-9	293
TOTAAL	2.647	-51	2.596

FINANCIËLE GANG VAN ZAKEN

Omzet

In het eerste halfjaar 2019 steeg de omzet met 4,5% naar EUR 186,9 miljoen (H1 2018: EUR 178,9 miljoen).

EBITDA

De EBITDA (na afvloeiingskosten) steeg in het eerste halfjaar 2019 naar EUR 17,1 miljoen. De EBITDA over H1 2019 zonder de toepassing van IFRS 16 (voor vergelijkingsdoeleinden) bedroeg EUR 11,3 miljoen (H1 2018: EUR 10,2 miljoen).

Van EBITDA naar netto resultaat

	H1 2018	H1 2019
<i>(in duizenden euro's)</i>		
EBITDA	10.161	17.118
Afschrijvingen IVA & MVA	-1.952	-7.316
Bedrijfsresultaat (EBIT)	8.209	9.802
Netto financieringslasten	-101	-584
Resultaat voor belastingen	8.108	9.218
Belastingen	-3.036	-3.260
Nettoresultaat	5.072	5.958

Afvloeiingskosten

De afvloeiingskosten bedroegen in H1 2019 EUR 0,9 miljoen (H1 2018: EUR 1,0 miljoen).

Afschrijvingen

De afschrijvingen over het eerste halfjaar 2019 bedroegen EUR 7,3 miljoen. De afschrijvingskosten worden in 2019 hoger gepresenteerd door de toepassing van IFRS 16. Zonder deze toepassing bedroegen de afschrijvingen EUR 2,0 miljoen (H1 2018: EUR 2,0 miljoen).

Belastingen

De belastingen bedroegen in H1 2019 EUR 3,3 miljoen (H1 2018: EUR 3,0 miljoen).

Nettowinst en winst per aandeel

Het nettoresultaat over H1 2019 bedraagt EUR 6,0 miljoen (H1 2018: EUR 5,1 miljoen). De nettowinst per aandeel bedraagt EUR 0,06 (H1 2018: EUR 0,05).

Werkbare dagen

	2018		2019	
	NL	B	NL	B
Q1	64	64	63	63
Q2	61	61	62	61
Q3	65	63	66	64
Q4	64	63	64	63
Totaal	254	251	255	251

Productiviteit

De productiviteit bedraagt in H1 2019 70,6% (H1 2018: 70,8%). De beschikbaarheid is gestegen van 9,5% in H1 2018 naar 10,8% in H1 2019.

Nettocash en cashflow

Ultimo H1 2019 is sprake van een nettocashpositie van EUR 6,5 miljoen (ultimo H1 2018: EUR 2,9 miljoen). De verbetering werd gedreven door verbeterd resultaat en strak werkkapitaalmanagement.

Belangrijkste mutaties in de nettocashpositie

(afgerond op miljoenen euro's)

Ultimo 2018	18,5
Nettoresultaat	6,0
Afschrijvingen	7,3
Werkkapitaal, voorzieningen en overige mutaties	10,3-
Rente & belastingen	2,6-
Netto investeringen	1,6-
Dividenduitkering	4,7-
Overige kasstroom uit financieringsactiviteiten	6,1-
Ultimo H1 2019	6,5

De nettoschuld ten opzichte van de 'adjusted' EBITDA, zoals geformuleerd in de financieringsovereenkomst, kwam per 30 juni 2019 uit op -0,3 en bleef daarmee onder het met de financiers overeengekomen maximum van 2,50. De Interest Cover Ratio bedroeg 125,5 op 30 juni 2019. Deze bleef daarmee boven het minimum van 5,0.

Overzicht van de ratio's in vergelijking met de met financiers overeengekomen convenanten:

Maximum Leverage Ratio

	Norm	Realisatie
Ratio tot aan laatste twee kwartalen voor einde overeenkomst	2,5	-0,3
Laatste twee kwartalen voor einde overeenkomst	2,0	

Minimum Interest Cover Ratio

	Norm	Realisatie
Ratio	5,0	125,5

In juli 2019 is een verlenging van de financieringsfaciliteit van EUR 30 miljoen overeengekomen met gunstiger voorwaarden. De marge is verlaagd naar 0,70% en een aantal condities is iets verruimd. De looptijd van de financiering bedraagt 5 jaar, met een initiële looptijd van 3 jaar en een optie tot verlenging van tweemaal 1 jaar. Voor nadere details zie pagina 31.

RISICOMANAGEMENT

In het Jaarverslag 2018 (pagina 89 en verder) zijn de belangrijkste doelstellingen en procedures van de risicobeheersings- en controlesystemen en voornaamste risico's en mitigerende maatregelen beschreven. Ordina heeft de geïdentificeerde risico's geëvalueerd en vastgesteld dat de voornaamste geïdentificeerde risico's gedurende het tweede halfjaar van 2019 van toepassing blijven. De belangrijkste risico's zijn:

- Er is een tekort aan goed opgeleide IT'ers. Dit komt enerzijds door een beperkt aanbod op de arbeidsmarkt en anderzijds door lagere retentie (het behouden van deskundige en ervaren medewerkers) vanwege onder meer de huidige economische omstandigheden.
- We zien in toenemende mate kleine, gespecialiseerde bedrijven opkomen, zowel als concurrent van onze dienstverlening als op de arbeidsmarkt. Reden hiervoor is de teruglopende vraag naar allesomvattende projecten en klanten die vragen om gerichte deeloplossingen. Daarnaast doen deze bedrijven er veel aan om voor medewerkers een aantrekkelijke werkgever te zijn.
- In het huidige digitale tijdperk is het veiligstellen van data van essentieel belang. Door cybercrime of door falen van IT-systemen kan vertrouwelijke informatie in verkeerde handen terechtkomen.
- Bij (potentiële) klanten is de omvang van Ordina soms een reden tot zorg of twijfel in relatie tot de omvang van de klant of het contract. Aan de andere kant kan er snel sprake van afhankelijkheid van een specifieke klant als de omzet bij die klant toeneemt.
- Schommelingen in de economische conjunctuur door bijvoorbeeld een instabiele (geo)politieke situatie in combinatie met een relatief vaste kostenstructuur hebben direct effect op ons resultaat.
- Marktomstandigheden en toekomstverwachtingen maken afwaardering van de goodwill van acquisities mogelijk noodzakelijk. Met name vanwege de positieve resultaatontwikkeling over het eerste halfjaar 2019 is er voor Ordina geen sprake van een 'triggering event' en is er dientengevolge geen aanleiding geweest tot het uitvoeren van een tussentijdse impairmenttest.
- Ultimo 2018 beschikt Ordina over compensabele verliezen van in totaal EUR 42,3 miljoen. In het kader van deze compensabele verliezen is een latente belastingvordering opgenomen van EUR 9,0 miljoen. Het risico bestaat dat deze verliezen niet tijdig genoeg kunnen worden gecompenseerd, met als gevolg dat (een deel van) de latente belastingvordering moet worden afgewaardeerd. Bij de waardering van de latente belastingvordering is rekening gehouden met plannen tot verliesverjonging.

Voor verdere uitwerking verwijzen wij naar jaarverslag 2018 Ordina op www.ordina.nl.

Wij blijven de geïdentificeerde risico's continu bewaken. Desondanks kunnen zich nieuwe of nog niet eerder geïdentificeerde risico's voordoen die thans nog niet bekend zijn en mogelijk een materieel effect kunnen hebben op onze activiteiten, doelstellingen en resultaten. Wij zullen bekende en eventuele nieuwe risico's voortdurend volgen en waar nodig beheersingsmaatregelen nemen en mitigerende acties inzetten.

AANVULLENDE INFORMATIE

Voor meer informatie over dit persbericht:

Joyce van Donk-van Wijnen, Investor Relations

Mail: joyce.van.wijnen@ordina.nl

Telefoon: +31 (0)30 663 7000

Eveline Rogier, Communicatie

Mail: eveline.rogier@ordina.nl

Telefoon: +321 (0)30 663 7000

Annemieke den Otter, CFO

Mail: annemieke.den.otter@ordina.nl

Telefoon: +31 (0)30 663 7111

Jo Maes, CEO

Mail: jo.maes@ordina.nl

Telefoon: +31 (0)30 663 7111

Financiële kalender

31 oktober 2019 Trading update Q3

13 februari 2020 Publicatie jaarcijfers 2019

2 april 2020 Algemene Vergadering van Aandeelhouders

Perscall en analistenpresentatie

09:00 uur CET – Perscall

Ordina licht de resultaten toe op 1 augustus 2019 om 09:00 uur CET tijdens een perscall (call nummer +31 (0)20 7948426)

10:30 uur CET – Analistenpresentatie

Ordina presenteert haar resultaten op 1 augustus 2019 om 10:30 uur CET op de analistenbijeenkomst in het Wyndham Apollohotel, Apollolaan 2 in Amsterdam. Deze presentatie is te volgen via een webcast. U kunt de webcast volgen via de link die u kunt vinden op www.ordina.nl. De presentatie is na de webcast beschikbaar op onze website.

Dit document bevat uitspraken die prognoses geven over toekomstige resultaten van Ordina N.V. en geeft bepaalde plannen, doelstellingen en ambities weer op basis van huidige inzichten. Dergelijke prognoses zijn uiteraard niet vrij van risico's en kennen, gezien het feit dat geen zekerheid bestaat over de omstandigheden die in de toekomst van toepassing zijn, een bepaalde mate van onzekerheid. Er is een veelheid aan factoren die eraan ten grondslag kan liggen dat de werkelijke resultaten en prognoses kunnen afwijken van hetgeen ter zake in dit document is beschreven. Dergelijke factoren kunnen onder meer zijn: de algemene economische ontwikkelingen, het tempo van internationalisering van de markt voor solutions, IT en consulting, toenemende resultaatverantwoordelijkheid, schaarste op de arbeidsmarkt en toekomstige acquisities en desinvesteringen.

Verkorte geconsolideerde halfjaarrekening

Ordina N.V.

H1 2019

GECONSOLIDEERDE BALANS ORDINA N.V.

	30 juni 2018	31 dec 2018	30 juni 2019
<i>(in duizenden euro's)</i>			
Activa			
Immateriële vaste activa	130.986	130.370	129.788
Gebuiksrechten	-	-	34.033
Materiële vaste activa	5.660	4.871	4.979
Investerings in geassocieerde deelnemingen	371	364	364
Latente belastingvorderingen	17.836	15.177	14.775
Totaal vaste activa	154.853	150.782	183.939
Transitiekosten	15	8	-
Handelsdebiteuren en overige kortlopende activa	76.607	64.100	74.238
Liquide middelen	9.474	18.488	6.514
Totaal vlottende activa	86.096	82.596	80.752
Totaal activa	240.949	233.378	264.691
Eigen vermogen en verplichtingen			
Geplaatst kapitaal	9.326	9.326	9.326
Agioreserve	136.219	136.219	136.219
Ingehouden winsten	414	612	2.848
Resultaat over de verslagperiode	5.072	6.873	5.958
Eigen vermogen	151.031	153.030	154.351
Personeelsgerelateerde voorzieningen	895	875	890
Leaseverplichtingen	-	-	26.162
Totaal langlopende verplichtingen	895	875	27.052
Bancair krediet / liquide middelen	581	-	-
Bancair krediet / revolveropname	6.000	-	-
Leaseverplichtingen	-	-	8.832
Overige voorzieningen	669	365	495
Handelscrediteuren en overige kortlopende verplichtingen	76.986	74.454	72.715
Te betalen vennootschapsbelasting	4.787	4.654	1.246
Totaal kortlopende verplichtingen	89.023	79.473	83.288
Totaal verplichtingen	89.918	80.348	110.340
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	240.949	233.378	264.691

De toelichtingen op pagina's 20 tot en met 34 vormen een integraal onderdeel van deze verkorte halfjaarrekening.

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING ORDINA N.V.

	H1 2018	FY 2018	H1 2019
<i>(in duizenden euro 's)</i>			
Omzet uit contracten met klanten	178.864	358.522	186.851
Inkoopwaarde hard- en software en overige directe kosten	2.146	5.262	2.189
Uitbestede werkzaamheden	48.010	96.508	50.339
Personeelskosten	109.702	219.731	109.474
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	819	1.648	705
Afschrijvingen op gebruiksrechten	-	-	5.307
Afschrijvingen op materiële vaste activa	1.133	2.473	1.304
Overige bedrijfslasten	8.845	18.360	7.731
Totaal bedrijfslasten	170.655	343.982	177.049
Bedrijfsresultaat (EBIT)	8.209	14.540	9.802
Financieringslasten - overig	-101	-236	-104
Financieringslasten - leaseverplichtingen	-	-	-480
Aandeel in resultaten van deelnemingen	-	-7	-
Resultaat voor belastingen	8.108	14.297	9.218
Winstbelastingen	-3.036	-7.424	-3.260
Nettoresultaat	5.072	6.873	5.958
<i>Toe te rekenen aan:</i>			
Aandeelhouders van Ordina	5.072	6.873	5.958
Nettoresultaat	5.072	6.873	5.958
<i>(in euro 's, tenzij anders aangegeven)</i>			
Nettoresultaat per aandeel	0,05	0,07	0,06
Nettoresultaat per aandeel na verwatering	0,05	0,07	0,06
Aantal uitstaande aandelen ultimo (in duizenden)	93.256	93.256	93.256

De toelichtingen op pagina's 20 tot en met 34 vormen een integraal onderdeel van deze verkorte halfjaarrekening.

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN HET TOTAALRESULTAAT

	H1 2018	FY 2018	H1 2019
<i>(in duizenden euro's)</i>			
Nettoresultaat	5.072	6.873	5.958
Mutaties die in volgende perioden niet worden verantwoord in de winst- en-verliesrekening			
Actuariële winsten en verliezen toegezegd-pensioenregelingen	-	-5	-
Belasting ter zake rechtstreeks in het vermogen verantwoorde mutaties	-	1	-
Netto-niet-gerealiseerde resultaten	-	-4	-
Totaalresultaat	5.072	6.869	5.958

De toelichtingen op pagina's 20 tot en met 34 vormen een integraal onderdeel van deze verkorte halfjaarrekening.

GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN

	Geplaatst kapitaal	Agioreserve	Ingehouden winsten	Resultaat boekjaar	Totaal vermogen
<i>(in duizenden euro's)</i>					
Per 1 januari 2018	9.326	136.219	-936	3.108	147.717
<i>Mutaties in H1 2018</i>					
Nettoresultaat over de verslagperiode	-	-	-	5.072	5.072
Niet-gerealiseerde resultaten:					
Actuariële winsten en verliezen	-	-	-	-	-
Totaalresultaat over de verslagperiode	-	-	-	5.072	5.072
Transacties met aandeelhouders:					
Resultaatbestemming vorig boekjaar	-	-	3.108	-3.108	-
Dividenduitkering	-	-	-1.865	-	-1.865
Afwikkeling aandelenrelateerde beloningen middels inkoop eigen aandelen	-	-	-52	-	-52
Personeelskosten ingevolge aandelenrelateerde beloningen	-	-	159	-	159
Totaal transacties met aandeelhouders	-	-	1.350	-3.108	-1.758
Per 30 juni 2018	9.326	136.219	414	5.072	151.031
<i>Mutaties in H2 2018</i>					
Nettoresultaat over de verslagperiode	-	-	-	1.801	1.801
Niet-gerealiseerde resultaten:					
Actuariële winsten en verliezen	-	-	-4	-	-4
Totaalresultaat over de verslagperiode	-	-	-4	1.801	1.797
Transacties met aandeelhouders:					
Personeelskosten ingevolge aandelenrelateerde beloningen	-	-	202	-	202
Totaal transacties met aandeelhouders	-	-	202	-	202
Per 31 december 2018	9.326	136.219	612	6.873	153.030
Per 31 december 2018	9.326	136.219	612	6.873	153.030
Impact eerste toepassing IFRS 16 per 1 januari 2019	-	-	-276	-	-276
Per 1 januari 2019	9.326	136.219	336	6.873	152.754
<i>Mutaties in H1 2019</i>					
Nettoresultaat over de verslagperiode	-	-	-	5.958	5.958
Niet-gerealiseerde resultaten:					
Actuariële winsten en verliezen	-	-	-	-	-
Totaalresultaat over de verslagperiode	-	-	-	5.958	5.958
Transacties met aandeelhouders:					
Resultaatbestemming vorig boekjaar	-	-	6.873	-6.873	-
Dividenduitkering	-	-	-4.663	-	-4.663
Afwikkeling aandelenrelateerde beloningen middels inkoop eigen aandelen	-	-	-91	-	-91
Personeelskosten ingevolge aandelenrelateerde beloningen	-	-	393	-	393
Totaal transacties met aandeelhouders	-	-	2.512	-6.873	-4.361
Per 30 juni 2019	9.326	136.219	2.848	5.958	154.351

De toelichtingen op pagina's 20 tot en met 34 vormen een integraal onderdeel van deze verkorte halfjaarrekening.

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN KASSTROMEN ORDINA N.V.

	H1 2018	H1 2019
<i>(in duizenden euro's)</i>		
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Nettoresultaat over de verslagperiode	5.072	5.958
Aanpassingen voor:		
Financieringsbaten en -lasten / overig	101	104
Financieringsbaten en -lasten / leaseverplichtingen	-	480
Belastingen	3.036	3.260
	3.137	3.844
Bedrijfsresultaat	8.209	9.802
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen immateriële vaste activa	819	705
Afschrijvingen gebruiksrechten	-	5.307
Afschrijvingen materiële vaste activa	1.133	1.304
Aandelengerelateerde beloningen	159	393
	2.111	7.709
Bedrijfsresultaat voor mutaties in werkkapitaal en voorzieningen	10.320	17.511
Mutaties in transitiekosten	108	8
Mutaties in vorderingen	-13.003	-10.138
Mutaties in kortlopende verplichtingen	1.129	-577
Mutaties in voorzieningen (langlopend)	15	15
	-11.751	-10.692
Kasstroom uit operationele activiteiten	-1.431	6.819
Betaalde rente *	-519	-532
Betaalde winstbelasting	-2.066	-5.918
Nettokasstroom uit operationele bedrijfsactiviteiten	-4.016	369
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële vaste activa	-9	-159
Investerings in materiële vaste activa	-2.114	-1.434
Desinvestering van materiële vaste activa	60	10
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.063	-1.583
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Opname leningen (Revolverende faciliteit)	6.000	-
Leasebetalingen	-	-6.006
Afwikkeling van aandelengerelateerde beloningen	-52	-91
Dividendbetaling aan aandeelhouders	-1.865	-4.663
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten	4.083	-10.760
Nettokasstroom in de verslagperiode	-1.996	-11.974
Nettokasstroom in de verslagperiode	-1.996	-11.974
Saldo liquide middelen begin verslagperiode	10.889	18.488
Saldo liquide middelen ultimo verslagperiode	8.893	6.514

* Betaalde rente m.i.v. 2019 inclusief rente betreffende leaseverplichtingen (IFRS 16)

De toelichtingen op pagina's 20 tot en met 34 vormen een integraal onderdeel van deze verkorte halfjaarrekening.

TOELICHTING OP DE VERKORTE GECONSOLIDEERDE HALFJAARREKENING

Algemeen

Ordina N.V. is statutair gevestigd te Nieuwegein, Nederland. Deze verkorte geconsolideerde halfjaarrekening van de onderneming omvat, voor de eerste zes maanden geëindigd op 30 juni 2019, Ordina en al haar dochtervennootschappen ('de groep').

Ordina is de grootste, onafhankelijke IT-dienstverlener in de Benelux met circa 2.650 medewerkers. Wij richten ons op het realiseren van een digitale voorsprong bij klanten in de sectoren: financiële dienstverlening, industrie, overheid en zorg. Dit doen wij door het bedenken, bouwen en beheren van technologische toepassingen. Ordina helpt haar klanten de uitdagingen en veranderingen in hun business voor te zijn.

Ordina is opgericht in 1973. Het aandeel is sinds 1987 genoteerd aan Euronext Amsterdam en maakt deel uit van de Smallcap index (AScX).

Overeenstemmingsverklaring

De verkorte geconsolideerde halfjaarrekening is opgesteld in overeenstemming met IAS 34, 'Tussentijdse financiële verslaggeving', zoals aanvaard voor gebruik binnen de Europese Unie. Zij bevatten niet alle informatie voor een volledige jaarrekening en dienen in combinatie met de geconsolideerde jaarrekening 2018 van Ordina N.V. te worden gelezen. Het jaarverslag 2018 (inclusief de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar 2018) is online beschikbaar via www.ordina.nl.

De verkorte geconsolideerde halfjaarrekening is door de directie opgesteld en op 31 juli 2019 goedgekeurd voor publicatie door de Raad van Commissarissen. Op deze verkorte geconsolideerde halfjaarrekening is geen accountantscontrole toegepast.

De verkorte geconsolideerde halfjaarrekening van Ordina is opgesteld in het Nederlands en het Engels, waarbij de Nederlandse versie leidend is.

Belangrijke grondslagen voor de financiële verslaggeving

Voor een uiteenzetting van de grondslagen voor de waardering, de resultaatbepalingen en het kasstroomoverzicht, verwijzen wij naar de geconsolideerde jaarrekening 2018. De geconsolideerde jaarrekening 2018 is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) en de interpretaties daarvan zoals vastgesteld door de International Accounting Standards Board (IASB) zoals aanvaard voor gebruik binnen de Europese Unie.

De waarderingsgrondslagen zijn consistent toegepast door alle dochtermaatschappijen voor alle perioden zoals gepresenteerd in deze verkorte geconsolideerde halfjaarrekening. Voor de halfjaarcijfers zijn dezelfde grondslagen gehanteerd, met uitzondering van de hieronder vermelde nieuwe grondslagen, aanpassingen van grondslagen en interpretaties, welke zijn opgenomen en relevant bevonden voor Ordina.

De verkorte geconsolideerde halfjaarrekening wordt gepresenteerd in euro's. Bedragen zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders aangegeven, als gevolg waarvan sprake kan zijn van afrondingsverschillen.

Standaarden, aanpassingen en interpretaties

Voor zover van toepassing zijn alle gepubliceerde IFRS standaarden, aanpassingen en interpretaties welke effectief zijn met ingang van 1 januari 2019 toegepast door de groep.

De groep past met ingang van 1 januari 2019 voor het eerst de standaard IFRS 16 'Leases' toe.

IFRS 16 Leases

IFRS 16 vervangt IAS 17 'Leases'. De standaard bevat richtlijnen voor de verantwoording, waardering, presentatie en toelichtingen van leasecontracten. Op grond van deze standaard is er bij verantwoording van leasecontracten door lessees geen onderscheid meer tussen leasecontracten die kwalificeren als operational lease en leasecontracten die kwalificeren als financial lease. De standaard is effectief per 1 januari 2019.

Eerste verantwoording van IFRS 16 door Ordina vindt plaats onder toepassing van de 'modified retrospective approach' met 1 januari 2019 als eerste toepassingsdatum. Onder toepassing van deze methode wordt de standaard retrospectief toegepast waarbij het cumulatieve effect van de eerste toepassing bepaald op de transitiedatum wordt verwerkt binnen het eigen vermogen. Vergelijkende cijfers over voorgaande perioden zijn niet aangepast. Bij transitie heeft Ordina er voor gekozen om gebruik te maken van de uitzondering voor leasecontracten die op aanvangsdatum een resterende looptijd hebben van korter dan 12 maanden, alsmede voor de uitzondering voor leasecontracten waarbij het onderliggende actief een geringe waarde heeft.

Het effect van de eerste toepassing van IFRS 16 luidt als volgt:

	1-1-2019
<i>(in duizenden euro's)</i>	
Activa	
Gebruiksrechten	34.436
Latente belastingvorderingen	347
Totaal vaste activa	34.783
Vlottende activa	-
Totaal vlottende activa	-
Totaal activa	34.783
Eigen vermogen en verplichtingen	
Ingehouden winsten	-276
Totaal eigen vermogen	-276
Leaseverplichtingen	27.133
Langlopende verplichtingen	27.133
Leaseverplichtingen	8.963
Handelscrediteuren en overige kortlopende verplichtingen	-1.037
Kortlopende verplichtingen	7.926
Totaal verplichtingen	35.059
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	34.783

a) Toelichting op het effect van eerste toepassing van IFRS 16

Bij de eerste toepassing van IFRS 16 maakt Ordina gebruik van een uniforme wijze van verantwoording en waardering voor alle leases. De standaard voorziet in specifieke transitievereisten en praktische uitzonderingen.

Leases welke in het verleden kwalificeerden als financiële leases

Ordina beschikt per 1 januari 2019 niet over financiële leaseovereenkomsten.

Leases welke in het verleden zijn verantwoord als operationele leases

Ordina beschikt per 1 januari 2019 over een groot aantal operationele huur- en autoleasecontracten. Met betrekking tot deze leases wordt per 1 januari 2019 een gebruiksrecht en een leaseverplichting verantwoord. Het gebruiksrecht en de leaseverplichting van de meeste leases is bepaald op basis van de contante waarde van de per 1 januari 2019 resterende leasebetalingen. In enkele gevallen is het gebruiksrecht bepaald op basis van de aanname dat IFRS 16 vanaf het begin van de lease is toegepast. Bij de berekening is rekening gehouden met een incrementele rentevoet op de datum van transitie. De incrementele rentepercentages zoals gehanteerd per 1 januari 2019 zijn bepaald op basis van onderliggende activa en de looptijd van de betreffende leaseovereenkomsten en variëren tussen de 1,5% en 3,0%.

Ordina heeft tevens de volgende praktische uitzonderingen toegepast:

- Gebruik van eenzelfde rentepercentage voor een portfolio van leases met min of meer dezelfde eigenschappen;
- Impairmentanalyse gebaseerd op de beoordeling of een lease verlieslatend is direct voorafgaand aan de datum van eerste toepassing;
- Buiten beschouwing laten van initiële directe kosten (voor zover van toepassing) bij de bepaling van het gebruiksrecht op de datum van eerste toepassing;
- Gebruik van actuele informatie bij de beoordeling van opties betreffende verlenging of tussentijdse beëindiging.

Op basis van de bovenvermelde uitgangspunten is de impact op de financiële positie per 1 januari 2019 als volgt (afgerond op miljoenen euro's):

- De verantwoording van een vast actief / gebruiksrecht van circa EUR 34,4 miljoen;
- Een toename van de latente belastingvorderingen met circa EUR 0,3 miljoen;
- De verantwoording van een leaseverplichting van circa EUR 36,1 miljoen;
- Een afname van de overige kortlopende verplichtingen met circa EUR 1,0 miljoen omdat de lineaire toerekening van huurvrije perioden aan operationele leasekosten gedurende de leaseperiode komt te vervallen;
- Een afname van het eigen vermogen (ingehouden winsten) met circa EUR 0,3 miljoen.

Onder toepassing van IFRS 16 is de impact op het resultaat van het eerste halfjaar 2019 als volgt:

- Verantwoording van een afschrijvingslast op gebruiksrechten van EUR 5,3 miljoen;
- Verantwoording van een interestlast betreffende leaseverplichtingen van EUR 0,5 miljoen;

Aanvullend zijn operationele lasten verantwoord betreffende leases met een looptijd van korter dan 12 maanden en leases waarbij het onderliggende actief een geringe waarde heeft, voor een bedrag van circa EUR 0,7 miljoen.

De aansluiting tussen de operationele leaseverplichtingen per 31 december 2018 en de leaseverplichtingen onder toepassing van IFRS 16 per 1 januari 2019 kan als volgt worden toegelicht:

<i>(in duizenden euro's)</i>	
Operationele leaseverplichtingen per 31 december 2018	52.750
Af: Verplichtingen betreffende servicecomponenten	-10.344
Af: Verplichtingen betreffende nog niet ingegane contracten	-5.238
Bij: Verplichtingen betreffende veronderstelde contractverlengingen	2.277
	39.445
Af: Discontering	-3.349
Leaseverplichtingen per 1 januari 2019	36.096
Gemiddeld gewogen rentepercentage bij discontering per 1 januari 2019	2,69%

Voor een overzicht van de verplichtingen onder de operationele leaseverplichtingen per 31 december 2018 verwijzen wij naar de toelichting zoals opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening 2018.

b) Samenvatting van nieuwe grondslagen voor waardering

Onderstaand worden de nieuwe grondslagen toegelicht zoals deze door Ordina worden toegepast van de datum van eerste toepassing:

Gebruiksrechten

Ordina verantwoordt een gebruiksrecht op het moment dat de leaseovereenkomst wordt aangegaan en het betreffende actief beschikbaar is voor gebruik. Het gebruiksrecht wordt gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen, en gecorrigeerd voor aanpassingen ingevolge de herwaardering van de leaseverplichting. De boekwaarde van het gebruiksrecht bevat het bedrag van de verantwoorde leaseverplichting, initiële directe kosten verbonden aan de lease, en leasebetalingen welke zijn gedaan voorafgaand aan of op het moment dat de leaseovereenkomst wordt aangegaan, verminderd met mogelijke lease incentives. Gebruiksrechten worden lineair afgeschreven over de gebruiksduur van het actief of de kortere leaseovereenkomstperiode voor zover er geen redelijke zekerheid bestaat dat Ordina eigendom verkrijgt over het geleasede actief aan het eind van de leasetermijn. De leasecontracten welke worden afgesloten door Ordina bevatten geen koopoptie welke redelijker wijs zeker zal worden uitgeoefend. Gebruiksrechten worden beoordeeld op bijzondere waardevermindering.

Leaseverplichtingen

Op het moment van afsluiten van een leaseovereenkomst verantwoordt Ordina een leaseverplichting op basis van de contante waarde van de toekomstige leasebetalingen gedurende de looptijd van het contract. De leasebetalingen omvatten vaste leasebetalingen, te ontvangen incentives, variabele leasebetalingen welke afhankelijk zijn van een index of tarief, eventuele boetes ingevolge tussentijds beëindigingen en mogelijke verplichtingen onder herstel- of garantieverplichtingen.

Indien de impliciete rente niet kan worden vastgesteld, wordt bij de berekening van de contante waarde gebruik gemaakt van een incrementele rente op de startdatum van het contract welke wordt bepaald op basis van het onderliggende actief en de looptijd van de betreffende leaseovereenkomsten. Na aanvang van de leaseovereenkomst wordt de leaseverplichting verhoogd met interest en verminderd met betaalde leasetermijnen. Aanvullend wordt de leaseverplichting aangepast indien sprake is van een modificatie van het contract of aanpassing van de leasevoorwaarden of vaste leasebetalingen. Rente in verband met de ophoging van de leaseverplichting wordt onder de financieringslasten ten laste van het resultaat gebracht.

Korte termijn leases en leases met een geringe waarde

Ordina past de vrijstelling voor leases met een looptijd korter dan 12 maanden toe voor de korte termijn leases van huurauto's. Deze leases hebben een looptijd vanaf de aanvangsdatum van minder dan 12 maanden en bevatten geen koopoptie. De vrijstelling wordt tevens toegepast voor leases met een geringe waarde (minder dan EUR 5.000). Leasebetalingen met betrekking tot korte termijn leases of leases met een geringe waarde worden direct verantwoord ten laste van de winst- en verliesrekening evenredig verdeeld over de looptijd van de lease.

Belangrijke schattingen en aannames bij de beoordeling van verlengingsopties

Ordina beoordeelt de niet opzegbare leasetermijn als de minimale looptijd van de leaseovereenkomst in samenhang met een mogelijke verlengingsoptie. Ordina heeft diverse leaseovereenkomsten waarin een verlengingsoptie is opgenomen. Bij de waardering wordt rekening gehouden met een verlengingsoptie voor zover het redelijkerwijs zeker is dat van de verlengingsoptie gebruik gemaakt zal worden. Bij deze beoordeling wordt rekening gehouden met alle relevante factoren om door middel van een mogelijke verlenging een economisch voordeel te realiseren. Beoordeling of gebruik wordt gemaakt van verlengingsopties vindt plaats bij aanvang van de leaseovereenkomst en vervolgens telkens wanneer daar aanleiding toe is. Ordina heeft rekening gehouden met verlengingsopties bij enkele huurcontracten. Voor de betreffende contracten geldt dat een contractverlenging als redelijkerwijs zeker wordt beoordeeld. De looptijd van de verlengingsopties opgenomen in huurcontracten varieert tussen de 3 en 5 jaar. Bij overeenkomsten betreffende leaseauto's wordt geen rekening gehouden met aanwezige verlengingsopties, omdat het beleid van Ordina is om autoleaseovereenkomsten in beginsel nooit langer te laten duren dan 4 jaar ongeacht mogelijke verlengingsopties.

Belangrijke schattingen en aannames

Het opstellen van de geconsolideerde halfjaarcijfers vereist dat het management veronderstellingen en inschattingen maakt die effect hebben op de waardering van activa en verplichtingen, op de resultaatbepaling en op de rapportage van voorwaardelijke activa en verplichtingen. Werkelijke resultaten wijken mogelijk af van deze inschattingen.

De veronderstellingen en inschattingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en diverse andere factoren die onder de omstandigheden als redelijk kunnen worden verondersteld. De veronderstellingen en inschattingen worden continu geëvalueerd. Voor een overzicht van de belangrijkste schattingen en aannames verwijzen wij naar hoofdstuk 5 van de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2018 zoals opgenomen in het jaarverslag 2018. In de eerste helft van 2019 hebben zich daarin geen belangrijke wijzigingen voorgedaan.

Financieel risicobeheer

In het Jaarverslag 2018 van Ordina (pagina 89 en verder) zijn de belangrijkste geïdentificeerde risico's, risicobeheersings- en controlesystemen beschreven. Ordina heeft de geïdentificeerde risico's geëvalueerd en vastgesteld dat de voornaamste geïdentificeerde risico's gedurende het tweede halfjaar van 2019 van toepassing blijven.

Omzet uit contracten met klanten

Met betrekking tot de door Ordina verantwoorde omzet uit contracten met klanten wordt de onderstaande toelichting verstrekt.

H1 2019	Nederland	België / Luxemburg	Totaal
<i>(in duizenden euro's)</i>			
Aard van de leveringen of diensten			
Verkoop van hard- en software	104	152	256
IT dienstverlening	129.602	56.993	186.595
Totale omzet uit contracten met klanten	129.706	57.145	186.851

H1 2019	Nederland	België / Luxemburg	Totaal
<i>(in duizenden euro's)</i>			
Timing van omzetverantwoording			
Goederen overgedragen 'at a point in time'	235	96	331
Diensten verricht 'over time'	129.471	57.049	186.520
Totale omzet uit contracten met klanten	129.706	57.145	186.851

H1 2018	Nederland	België / Luxemburg	Totaal
<i>(in duizenden euro's)</i>			
Aard van de leveringen of diensten			
Verkoop van hard- en software	181	509	690
IT dienstverlening	128.125	50.049	178.174
Totale omzet uit contracten met klanten	128.306	50.558	178.864

H1 2018	Nederland	België / Luxemburg	Totaal
<i>(in duizenden euro's)</i>			
Timing van omzetverantwoording			
Goederen overgedragen 'at a point in time'	217	443	660
Diensten verricht 'over time'	128.089	50.115	178.204
Totale omzet uit contracten met klanten	128.306	50.558	178.864

De omzetverdeling per markt luidt als volgt:

	H1 2018 ¹	H1 2019
<i>(in duizenden euro's)</i>		
Omzetverdeling naar markten		
Overheid	68.203	70.978
Financiële dienstverlening	49.613	54.360
Industrie	49.941	48.939
Zorg	11.107	12.574
Totale omzet uit contracten met klanten	178.864	186.851

¹ H1 2018 cijfers zijn voor vergelijkingsdoeleinden aangepast op basis van herclassificering van een aantal klanten.

Gesegmenteerde informatie

De organisatie is opgezet in lijn met de dienstverlening van Ordina. De maandelijks gerapporteerde informatie aan de Raad van Bestuur, als 'chief operating decision maker', volgt deze lijn. De resultaten van Ordina worden hierbij onderverdeeld in de verschillende segmenten. Op basis hiervan neemt de Raad van Bestuur zijn beslissingen. Gesegmenteerde informatie wordt verstrekt op basis van de wijze waarop binnen Ordina de besturing, rapportagelijnen en besluitvorming zijn ingericht. Ordina onderkent de segmenten Nederland en België/Luxemburg.

De Raad van Bestuur beoordeelt de segmenten, vanuit financieel perspectief, voornamelijk op omzet en EBITDA. Gesegmenteerde informatie wordt verstrekt voor de segmenten Nederland en België/Luxemburg. Segmentresultaten, activa en verplichtingen bestaan uit items die direct of redelijkerwijs toewijsbaar zijn aan het betreffende segment. De prijzen en condities voor transacties tussen segmenten worden op een zakelijke, objectieve grondslag bepaald. De investering in kapitaalgoederen van een segment betreffen het totaal van de in de verslagperiode gemaakte kosten voor verwerving van de activa van het segment die naar verwachting langer dan een verslagperiode in gebruik zullen zijn.

De gesegmenteerde resultaten over het eerste halfjaar 2019, respectievelijk 2018 zijn als volgt te specificeren:

H1 2019	Nederland	België / Luxemburg	Totaal
<i>(in duizenden euro's, tenzij anders aangegeven)</i>			
Totale omzet per segment	131.639	58.379	190.018
Inter-segment omzet	-1.933	-1.234	-3.167
Omzet	129.706	57.145	186.851
EBITDA	8.254	8.864	17.118
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	-705	-	-705
Afschrijvingen op gebruiksrechten	-3.688	-1.619	-5.307
Afschrijvingen op materiële vaste activa	-1.035	-269	-1.304
Bedrijfsresultaat (EBIT)	2.826	6.976	9.802
Financieringsbaten en -lasten / overig	-109	5	-104
Financieringsbaten en -lasten / leaseverplichtingen	-361	-119	-480
Aandeel in resultaten van deelnemingen	-	-	-
Resultaat voor belastingen	2.356	6.862	9.218
Winstbelastingen	-749	-2.511	-3.260
Nettoresultaat	1.607	4.351	5.958
EBITDA marge	6,4%	15,5%	9,2%

H1 2018	Nederland	België / Luxemburg	Totaal
<i>(in duizenden euro's, tenzij anders aangegeven)</i>			
Totale omzet per segment	129.586	51.367	180.953
Inter-segment omzet	-1.280	-809	-2.089
Omzet	128.306	50.558	178.864
EBITDA	2.973	7.188	10.161
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	-819	-	-819
Afschrijvingen op gebruiksrechten	-	-	-
Afschrijvingen op materiële vaste activa	-883	-250	-1.133
Bedrijfsresultaat (EBIT)	1.271	6.938	8.209
Financieringslasten - per saldo	-106	5	-101
Aandeel in resultaten van deelnemingen	-	-	-
Resultaat voor belastingen	1.165	6.943	8.108
Winstbelastingen	-417	-2.619	-3.036
Nettoresultaat	748	4.324	5.072
EBITDA marge	2,3%	14,2%	5,7%

De activa en verplichtingen van de segmenten medio 2019, respectievelijk medio 2018 zijn als volgt te specificeren:

30 juni 2019	Nederland	België/ Luxemburg	Totaal	Eliminaties	Geconsolideerd
<i>(in duizenden euro's)</i>					
Totaal activa	256.738	81.199	337.937	-73.246	264.691
Totaal verplichtingen	102.387	32.761	135.148	-24.808	110.340

30 juni 2018	Nederland	België/ Luxemburg	Totaal	Eliminaties	Geconsolideerd
<i>(in duizenden euro's)</i>					
Totaal activa	230.552	70.221	300.773	-59.824	240.949
Totaal verplichtingen	79.521	29.122	108.643	-18.725	89.918

De overige gesegmenteerde informatie luidt als volgt:

30 juni 2019	Nederland	België/ Luxemburg	Totaal
<i>(in duizenden euro's, tenzij anders aangegeven)</i>			
Immateriële vaste activa	112.646	17.142	129.788
Gebruiksrechten	25.984	8.049	34.033
Materiële vaste activa	3.731	1.248	4.979
Financiële vaste activa	14.954	185	15.139
Investerings in immateriële vaste activa	123	-	123
Investerings in gebruiksrechten	3.042	1.862	4.904
Investerings in materiële vaste activa	1.190	232	1.422
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	705	-	705
Afschrijvingen op gebruiksrechten	3.688	1.619	5.307
Afschrijvingen op materiële vaste activa	1.035	269	1.304
Winstbelastingen verantwoord in de winst- en verliesrekening	749	2.511	3.260
Betaalde winstbelastingen in de verslagperiode	-	5.918	5.918
Aantal medewerkers ultimo (fte's)	1.756	840	2.596
Aantal medewerkers gemiddeld (fte's)	1.762	827	2.589

30 juni 2018	Nederland	België/ Luxemburg	Totaal
<i>(in duizenden euro's, tenzij anders aangegeven)</i>			
Immateriële vaste activa	113.844	17.142	130.986
Gebruiksrechten	-	-	-
Materiële vaste activa	4.416	1.244	5.660
Financiële vaste activa	18.082	125	18.207
Investeringen in immateriële vaste activa	9	-	9
Investeringen in gebruiksrechten	-	-	-
Investeringen in materiële vaste activa	1.397	497	1.894
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	819	-	819
Afschrijvingen op gebruiksrechten	-	-	-
Afschrijvingen op materiële vaste activa	883	250	1.133
Winstbelastingen verantwoord in de winst- en verliesrekening	417	2.619	3.036
Betaalde winstbelastingen in de verslagperiode	-	2.066	2.066
Aantal medewerkers ultimo (fte's)	1.804	750	2.554
Aantal medewerkers gemiddeld (fte's)	1.780	736	2.516

Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt te specificeren:

	H1 2018	H1 2019
<i>(in duizenden euro's)</i>		
Boekwaarde per 1 januari	131.796	130.370
Investeringen	9	123
Afschrijvingen	-819	-705
Boekwaarde 30 juni	130.986	129.788

De goodwill bedraagt per 30 juni 2019 EUR 124,5 miljoen (per 30 juni 2018: EUR 124,5 miljoen). Goodwill wordt gemonitord op een groep van kasstroomgenererende eenheden binnen Ordina. Deze groepen van kasstroomgenererende eenheden zijn gelijk aan de onderkende segmenten. Ordina onderkent de segmenten Nederland en België/Luxemburg. Ordina voert minimaal een keer per jaar impairmenttests uit op de goodwill uitgaande van de relevante (groepen van) kasstroomgenererende eenheden. Goodwill wordt gemonitord op en is toegerekend aan de segmenten Nederland en België/Luxemburg.

Onderstaand wordt een overzicht gepresenteerd van de goodwill gesplitst naar segment:

	30 juni 2019
<i>(in duizenden euro's)</i>	
Nederland	107.353
België/Luxemburg	17.142
Boekwaarde 30 juni 2019	124.495

De jaarlijkse impairmenttest wordt uitgevoerd in het vierde kwartaal van ieder kalenderjaar. In de eerste zes maanden van 2019 heeft Ordina beoordeeld of sprake is van indicaties voor een bijzondere waardevermindering van goodwill of overige vaste activa. Gedurende het eerste halfjaar is er geen indicatie dat sprake is van een bijzondere waardevermindering van goodwill of overige vaste activa op grond waarvan er geen tussentijdse impairmenttest heeft plaatsgevonden.

Gebruiksrechten

Het verloop van de gebruiksrechten is als volgt te specificeren:

	H1 2018	H1 2019
<i>(in duizenden euro's)</i>		
Boekwaarde per 1 januari / eerste toepassing IFRS 16	-	34.436
Investerings / contractaanpassingen	-	4.904
Afschrijvingen	-	-5.307
Boekwaarde 30 juni	-	34.033

De gebruiksrechten houden verband met de operationele huur- en autoleasecontracten binnen de Ordina Groep. Tot en met 2018 werden verplichtingen uit operationele leasecontracten vermeld onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen. De toepassing van IFRS 16, verplicht met ingang van 1 januari 2019, leidt tot de verantwoording op de balans van een gebruiksrecht en een leaseverplichting. Afschrijving van het gebruiksrecht vindt plaats over de looptijd van de onderliggende contracten.

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt te specificeren:

	H1 2018	H1 2019
<i>(in duizenden euro's)</i>		
Boekwaarde per 1 januari	4.959	4.871
Investerings	1.894	1.422
Afschrijvingen	-1.193	-1.314
Boekwaarde 30 juni	5.660	4.979

De investeringen in het eerste halfjaar 2019 ad EUR 1,4 miljoen hebben voor circa EUR 0,6 miljoen betrekking op vervangingsinvesteringen van computerapparatuur en voor circa EUR 0,8 miljoen op inventaris en verbouwingen. De investeringen in het eerste halfjaar 2018 ad EUR 1,9 miljoen hebben met name betrekking op vervangingsinvesteringen van computerapparatuur.

Handelsdebiteuren en overige kortlopende activa

De handelsdebiteuren en overige kortlopende activa zijn als volgt te specificeren:

	H1 2018	H1 2019
<i>(in duizenden euro's)</i>		
Handelsdebiteuren	41.587	39.538
Nog te facturen bedragen inzake contracten op basis van nacalculatie	19.735	21.659
Contractactiva	8.505	7.361
Overige vorderingen	330	319
Overlopende activa	6.450	5.361
Boekwaarde 30 juni	76.607	74.238

Uitstaande aandelen

Het verloop van het gestorte en opgevraagde aandelenkapitaal is als volgt te specificeren:

	H1 2018	H1 2019
<i>(in duizenden)</i>		
Begin van het jaar	93.256	93.256
Emissie ingevolge aandelengerelateerde beloningen	-	-
Saldo per 30 juni	93.256	93.256

Per 30 juni 2019 zijn volgestort 1 prioriteitsaandeel en 93.255.929 gewone aandelen (ultimo 2018: 1 prioriteitsaandeel en 92.255.929 gewone aandelen). In het eerste halfjaar 2019 zijn geen aandelen geëmitteerd (eerste halfjaar 2018: nihil).

Ten behoeve van de afwikkeling van de variabele langetermijnbeloning over de periode 2016-2018, welke in het eerste halfjaar 2019 heeft plaatsgevonden, heeft Ordina in totaal 55.432 eigen aandelen ingekocht en direct aansluitend uitgeleverd. Verwerving van deze aandelen heeft plaatsgevonden tegen een gemiddelde koers van EUR 1,649 per aandeel. Zowel ultimo juni 2019 als ultimo juni 2018 houdt Ordina N.V. geen eigen aandelen.

Nettocashpositie

De nettocashpositie per 30 juni 2019 bedraagt EUR 6,5 miljoen (ultimo juni 2018: EUR 2,9 miljoen). De nettocashpositie kan als volgt nader worden toegelicht:

	30 juni 2018	30 juni 2019
<i>(in duizenden euro's)</i>		
Liquide middelen	9.474	6.514
Bancair krediet	-581	-
Saldo liquide middelen	8.893	6.514
Bancair krediet / Opname onder revolverende faciliteit	-6.000	-
Nettocashpositie	2.893	6.514

Financieringsfaciliteit

In mei 2015 is Ordina een financieringsfaciliteit overeengekomen met ABN Amro Bank en ING. Deze financieringsovereenkomst bedraagt EUR 30,0 miljoen, is volledig gecommiteerd en betreft een revolverende faciliteit van EUR 20,0 miljoen en een kredietfaciliteit in rekening courant van EUR 10,0 miljoen. De looptijd van de financieringsovereenkomst bedraagt maximaal 5 jaar met een initiële looptijd van 3 jaar met tweemaal een optie tot verlenging met 1 jaar. Na een tweetal verlengingen eindigt de huidige financieringsovereenkomst in mei 2020.

Per 30 juni 2019 heeft Ordina geen bedragen opgenomen onder de revolverende faciliteit (per 30 juni 2018: EUR 6,0 miljoen).

De belangrijkste elementen voor wat betreft de convenanten binnen de financieringsfaciliteit bestaan uit een maximale leverage ratio (bepaald op basis van de total net debt/adjusted EBITDA) en een Interest Cover Ratio (bepaald op basis van de (adjusted) EBITDA/total interest zoals gedefinieerd in de financieringsovereenkomst). De leverage ratio bedraagt maximaal 2,5 en gedurende de laatste 2 kwartalen van de (tussentijds mogelijk verlengde) looptijd 2,0. De Interest Cover Ratio bedraagt minimaal 5,0. De convenanten zijn gebaseerd op de geconsolideerde (half-)jaarrekening zoals opgesteld onder IFRS. De correctie op de EBITDA voor eenmalige lasten en reorganisatiekosten bedraagt maximaal EUR 3,0 miljoen per jaar.

De rente binnen de financieringsovereenkomst wordt vastgesteld aan de hand van de geldende basisrente (EURIBOR) plus een opslag van 1,0%. De basisrente is afhankelijk van de door Ordina te bepalen interestperiode die in beginsel kan variëren van 1 tot 6 maanden.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de toepasselijke convenanten en de realisatie ultimo H1 2018, respectievelijk ultimo H1 2019:

	Realisatie H1 2018	Realisatie H1 2019	Financieringsovereenkomst
Leverage ratio	-0,1	-0,3	$\leq 2,5$
Interest Cover Ratio	101,8	125,5	$\geq 5,0$
Guarantor Cover Ratio	94%	91%	$\geq 80\%$
Security Cover Ratio	87%	75%	$\geq 70\%$

In juli 2019 is een verlenging overeengekomen van de huidige financieringsovereenkomst, waarbij de marge is verlaagd naar 0,70% en een aantal condities is verruimd. De hoogte van de maximale leverage ratio is ongewijzigd ($\leq 2,5$) waarbij de verlaging van de maximale leverage ratio gedurende de laatste twee kwartalen van de looptijd is komen te vervallen. De correctie op de EBITDA voor eenmalige lasten en reorganisatiekosten is verruimd van maximaal EUR 3,0 miljoen per jaar naar maximaal 1% van de omzet per jaar. De interest cover ratio is ongewijzigd. De looptijd van de verlengde financieringsovereenkomst bedraagt 5 jaar met een initiële looptijd van 3 jaar en een optie tot verlenging van tweemaal 1 jaar.

Leaseverplichtingen

De leaseverplichtingen zijn als volgt te specificeren:

	H1 2018	H1 2019
<i>(in duizenden euro's)</i>		
Boekwaarde per 1 januari / eerste toepassing IFRS 16	-	36.096
Investerings / contractaanpassingen	-	4.904
Interestlasten	-	480
Leasebetalingen (hoofdsom en interest)	-	-6.486
Boekwaarde 30 juni	-	34.994
Leaseverplichtingen - langlopend	-	26.162
Leaseverplichtingen - kortlopend	-	8.832
Boekwaarde 30 juni	-	34.994

De leaseverplichtingen houden verband met de operationele huur- en autoleasecontracten binnen de Ordina Groep. Tot en met 2018 werden verplichtingen uit operationele leasecontracten vermeld onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen. De toepassing van IFRS 16, verplicht met ingang van 1 januari 2019, leidt tot de verantwoording op de balans van een gebruiksrecht en een leaseverplichting. Gedurende de looptijd van de onderliggende contracten wordt de leaseverplichting verhoogd met een rentecomponent en verlaagd met de leasebetalingen.

Handelscrediteuren en overige kortlopende verplichtingen

De handelscrediteuren en overige kortlopende verplichtingen zijn als volgt te specificeren:

	H1 2018	H1 2019
<i>(in duizenden euro's)</i>		
Handelscrediteuren	22.336	21.660
Contractverplichtingen	5.598	5.233
Belastingen en sociale premies	20.299	19.421
Te betalen pensioenpremies	2.493	71
Overige schulden	118	132
Overlopende verplichtingen	26.142	26.198
Boekwaarde 30 juni	76.986	72.715

Resultaten per aandeel

De resultaten per aandeel worden berekend door het resultaat na belasting te delen door het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode. Het resultaat per aandeel na verwatering wordt berekend door het resultaat na belasting te delen door het gemiddelde aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode inclusief alle voorwaardelijk toegekende aandelen in het kader van aandelengerelateerde beloningen. De resultaten per aandeel zijn berekend op basis van de volgende gegevens:

	H1 2018	H1 2019
<i>(in duizenden euro's, tenzij anders aangegeven)</i>		
Resultaat na belastingen	5.072	5.958
Gemiddeld aantal uitstaande aandelen (in duizenden)	93.256	93.256
Correctie voor verplichtingen uit hoofde van aandelengerelateerde beloningen (in duizenden)	572	1.572
Gemiddeld aantal uitstaande aandelen na verwatering (in duizenden)	93.828	94.828

Belastingen over het resultaat

Belastingen over de gepresenteerde halfjaarperiode worden berekend op basis van de geschatte effectieve jaarlijkse belastingdruk, toegepast op het resultaat voor belastingen. De winstbelastingen over het eerste halfjaar zijn als volgt te specificeren:

	H1 2018	H1 2019
<i>(in duizenden euro's)</i>		
Acute winstbelastingen	2.619	2.511
Uitgestelde winstbelastingen	417	749
Totaal	3.036	3.260

De effectieve belastingdruk over het eerste halfjaar 2019 bedroeg 35,4% (voor geheel 2018: 51,9%; eerste halfjaar 2018: 37,4%). De afwijking tussen de nominale belastingdruk van 25,0% en de effectieve belastingdruk wordt met name veroorzaakt door de samenstelling van de belastbare bedragen over de verschillende landen in combinatie met de tariefverschillen buitenland, alsmede door de impact van niet aftrekbare bedragen. De effectieve belastingdruk over het eerste halfjaar 2019 ligt in lijn met de effectieve belastingdruk over het eerste halfjaar 2018. De effectieve belastingdruk over volledig 2018 wordt voor een groot deel beïnvloed door de verlaging van de tarieven vennootschapsbelasting binnen Nederland zoals deze zijn vastgesteld voor de jaren 2020 en 2021 en latere jaren. Met ingang van 2020 wordt het nominale tarief voor de vennootschapsbelasting binnen Nederland verlaagd naar 22,55%. Met ingang van 2021 volgt een verdere verlaging naar 20,5%. Als gevolg van deze toekomstige tariefsverlaging is eind 2018 een afwaardering van de latente belastingvorderingen verantwoord van ruim EUR 2,2 miljoen.

Waardering van uitgestelde belastingen is gebaseerd op de verwachte manier van afwikkeling of realisatie. De latente belastingvordering heeft betrekking op gewaardeerde rechten op verliescompensatie alsmede op tijdelijke waarderingsverschillen gerelateerd aan materiële vaste activa. Van de totale vordering uit hoofde van latente belastingen ultimo juni 2019 van EUR 14,8 miljoen heeft een bedrag van EUR 8,7 miljoen betrekking op de waardering van rechten op verliescompensatie.

Op aandelen gebaseerde beloningen

Aan de leden van de Raad van Bestuur en het Executive Committee/management is een variabele langetermijnbeloning toegekend waarbij sprake is van een uitkering in aandelen. Deze variabele langetermijnbeloning is toegelicht in het Jaarverslag 2018. Per 30 juni 2019 zijn in dit kader aandelen Ordina N.V. voorwaardelijk toegekend aan de leden van de Raad van Bestuur (in totaal circa 0,6 miljoen aandelen) en aan de leden van het Executive Committee/management (in totaal circa 1,0 miljoen aandelen).

In verband met de variabele langetermijnbeloning van de leden van de Raad van Bestuur en de leden van het Executive Committee/management is onder de personeelskosten over het eerste halfjaar 2019 een last verantwoord van circa EUR 0,4 miljoen (eerste halfjaar 2018: circa EUR 0,2 miljoen). Van deze last heeft circa EUR 0,2 miljoen betrekking op de leden van de Raad van Bestuur (eerste halfjaar 2018: circa EUR 0,1 miljoen) en circa EUR 0,2 miljoen op de leden van het Executive Committee/management (eerste halfjaar 2018: circa EUR 0,1 miljoen).

Verbonden partijen

De vergoeding voor de leden van de Raad van Bestuur wordt jaarlijks bepaald door de Raad van Commissarissen. Voor een toelichting op het beloningsbeleid aangaande de leden van de Raad van Bestuur wordt verwezen naar het Verslag van de Raad van Commissarissen zoals opgenomen in het Jaarverslag 2018. De totale beloning van de Raad van Bestuur over het eerste halfjaar 2019 bedraagt EUR 663.000 (eerste halfjaar 2018: EUR 633.000).

De beloning van de leden van de Raad van Commissarissen over het eerste halfjaar 2019 bedraagt EUR 114.000 (eerste halfjaar 2018: EUR 125.000).

Seizoensinvloeden

De omzet en de resultaten van Ordina zijn in beperkte mate onderhevig aan seizoensinvloeden. De seizoensinvloeden hebben met name betrekking op het lager aantal werkdagen in het eerste halfjaar ten opzichte van het tweede halfjaar. Hierdoor ligt de omzet van Ordina in het algemeen in het tweede halfjaar hoger dan in het eerste halfjaar. De ontwikkeling van het werkkapitaal wordt mede beïnvloed door de afwikkeling van verplichtingen in het kader van onder meer vakantiegelden, bonusuitkeringen en dividendbetalingen in de eerste helft van het jaar.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Als gevolg van de toepassing van IFRS 16 'Leases' wijkt de omvang van de niet uit de balans blijvende verplichtingen per 30 juni 2019 af van hetgeen is vermeld in toelichting 30 in de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar 2018. De niet uit de balans blijvende verplichtingen na toepassing van IFRS 16 hebben uitsluitend betrekking op de servicecomponent binnen de contractuele verplichtingen betreffende de huur van panden en leaseauto's.

Inschatting reële waarde

Op grond van IFRS13 'Reële waardebepaling' dienen toelichtingsvereisten te worden opgenomen in de halfjaarrekening. De boekwaarde van de liquide middelen, crediteuren en overige schulden benaderen hun reële waarde vanwege het kortlopende karakter van deze instrumenten. Handelsvorderingen benaderen ook hun reële waarde omdat met een eventuele afwaardering reeds rekening is gehouden middels een voorziening voor oninbaarheid.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na 30 juni 2019 hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die materieel van invloed zijn op, dan wel een aanpassing zouden vereisen van de balansposities per 30 juni 2019, zoals gepresenteerd in deze verkorte halfjaarrekening.